

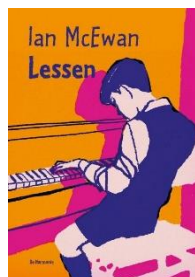
Lessen

Ian McEwan

De Harmonie

572 pagina's / € 27,50

Vertaling: Harm Damsma, Niek Miedema

Over het boek

Roland Baines wordt als jongen van elf eind jaren vijftig door zijn in het buitenland wonende ouders ondergebracht op een Engelse kostschool. Daar krijgt hij pianoles van Miriam Cornell, die een bepalende rol zal spelen in zijn bestaan. Belangrijke vrouwen in zijn latere leven zijn Alissa, die hem in 1986 plotseling verlaat met achterlating van hun zeven maanden oude zoontje, en Daphne, met wie hij op latere leeftijd trouwt.

Als lezer volg je het leven van Roland tot in 2021 en volg je zijn zoektocht naar de oorzaken van zijn rusteloze bestaan, de gemiste kansen en verloren liefdes en vriendschappen. Dit alles plaatst McEwan nadrukkelijk tegen de achtergrond van historische gebeurtenissen vanaf de Tweede Wereldoorlog.

Over de auteur

Na een studie Engels en 'creative writing' publiceerde Ian McEwan (Aldershot, 21 juni 1948) in 1975 zijn eerste boek, de verhalenbundel [De laatste dag van de zomer](#). Onder die titel verscheen dit debuut eerst in het Nederlands: uitgever Jacob Groot van De Harmonie had enkele verhalen van McEwan gelezen en was de Engelse uitgever voor met publicatie.

Hoewel hij met zijn vroege verhalenbundels en de romans [The Cement Garden](#) (1978) en [The Comfort of Strangers](#) (1981) veel succes had, moesten veel lezers ook wel even slikken vanwege de schokkende scènes die ze bevatten. Het leverde McEwan de bijnaam Ian McAbre op.

Vanaf [The Child in Time](#) (1987) veranderde dat beeld en inmiddels is McEwan een van de meest vooraanstaande Britse auteurs met een groot aantal romans op zijn naam die zowel bij lezers als critici veel succes kennen. Voorbeelden zijn het met de Booker Prize bekroonde [Amsterdam](#) (1998) en de (ook verfilmde) romans [Enduring Love](#) (1997), [Atonement](#) (2001) en [The Children Act](#) (2014).

[De website van Ian McEwan](#)

Discussietips

1. Welke invloed heeft pianolerares Miriam Cornell op Rolands leven en gedrag in relaties? Hoe ontwikkelt zich zijn visie op haar rol in zijn bestaan? In hoeverre rekent hij zichzelf aan wat er tussen haar en hem gebeurde?
2. Waarom reageert Miriam zoals ze reageert als de jonge Roland het nummer 'Round Midnight' op haar piano speelt?
3. Wat betekent het ouderschap voor Roland en voor Alissa? Wat betekent het voor hun ouders? In hoeverre lijkt Roland op zijn ouders? Welke andere uitwerkingen zijn er van het motief ouderschap?
4. Welke rol speelt de Tweede Wereldoorlog in het huwelijk van Rolands ouders?
5. Wat is het belang voor het boek van de beschrijving van het onderzoek van Jane, Alissa's moeder, naar de verzetsgroep Die Weisse Rose?
6. Wat vind je van de verklaring(en) die Alissa in 1989 en 2020 geeft over haar besluit om in 1986 haar man en zoontje plotseling te verlaten?
7. Hoe kijkt Roland aan tegen Alissa's literaire loopbaan? In hoeverre ontwikkelt zich zijn mening op dit punt?
8. Wat is de rol van Daphne in de roman?
9. McEwan verbindt de beschrijving van belangrijke perioden uit Rolands leven uitdrukkelijk met historische gebeurtenissen. In hoeverre spelen die een rol in zijn doen en laten op dat moment? Hoe heb je deze koppeling ervaren?
10. Welke rol speelt Lawrence, de zoon van Roland en Alissa in het boek?
11. 'Een van de terugkerende thema's in Ian McEwans oeuvre is de willekeur van het lot: een volkomen toevallige gebeurtenis kan een leven een totaal andere kant opsturen', schrijft Hans Bouman in zijn recensie in *de Volkskrant* (15-9-2022). Op welke manieren zie je dit terug in deze roman?
12. Op diverse momenten kijkt Roland terug op zijn leven. Hoe oordeelt hij over zichzelf bij die gelegenheden en in hoeverre komt hij met zichzelf in het reine?
13. Welke lessen worden er zoal geleerd en (door)gegeven in de roman?

Achtergronden

YouTube

1. Interview met McEwan over *Lessons* op het kanaal van [Barnes & Noble](#) (circa 48 minuten).
2. Interview bij de [Free Library of Philadelphia](#) (circa 58 minuten), waarbij McEwan het begin van het boek voorleest en ook vragen uit het publiek beantwoordt.
3. Diverse [YouTube-video's](#) rond *Lessen/Lessons*.

Overige bronnen

1. Video: Reportage in [Nieuwsuur](#) (29-1-2023) rond McEwans bezoek aan Amsterdam bij de presentatie van *Lessen*. Het item begint na 22 minuten.
2. Pagina op de [website van Ian McEwan](#) met diverse links naar interviews en artikelen.
3. Lees het begin van *Lessen* op de site van [Athenaeum Boekhandel](#).
4. Lezersrecensies van *Lessen* op [Hebban](#).
5. Meer (Engelstalige) discussietips bij de roman op de site van uitgeverij [Penguin Random House](#).
6. YouTube: opname van 'Round Midnight' van Thelonious Monk uit 1947, geïllustreerd met foto's.
7. Het gedicht 'The Owl and the Pussycat' van Edward Lear dat in de roman enkele keren genoemd wordt. Er zijn Nederlandse vertalingen te vinden op internet van [Ans Boter](#) en [Joris van der Hert](#).
8. Meer over de verzetsbeweging Die Weisse Rose vind je onder andere op [Wikiwand](#).
Op de site [Traces of War](#) van Stichting Informatie Wereldoorlog Twee vind je de tekst van het zesde en laatste pamflet van Die Weisse Rose, uit 1943, plus links naar de tekst van de eerste vijf.

Samenstelling: Marlene Lunter en Frank Hockx